

Apua ryhmän tapaamisiin

Ympäristöryhmä voi päättää kokoontua tasaisin väliajoin, esimerkiksi ruokavälitunnilla aina kuun ensimmäisenä tiistaina tai joka kolmas viikko maanantai-iltapäivisin. Jos ryhmä toimii kerhona, tapaamisia on useammin. Silloin tapaamisissa voi olla enemmän erilaista ohjelmaa eikä kaikissa tapaamisissa tarvitse saada toimintaa eteenpäin.

Jos ryhmä kokoontuu harvemmin ja tavoitteena on saada jokin asia muutettua tai tapahtuma järjestettyä, jonkinlaiset tapaamisen käytännöt ovat avuksi.

Esimerkkitapaaminen voisi kulkea näin:

1. Sovitaan, kuka tekee muistiinpanoja tästä kokouksesta ja kuka tarkkailee ajan kulkua. Merkitään muistiin, ketkä ovat paikalla. Ohjaava opettaja voi aluksi olla ”puheenjohtajana”, myöhemmin tapaamisia voi vetää myös joku oppilaista.
2. Aluksi kerrataan, mitä viimeksi tehtiin ja sovittiin.
3. Mitä tässä tapaamisessa pitäisi saada aikaan? Merkitään esille tapaamisen tavoite, joka voi olla esimerkiksi
 - päättää mitä viimeksi esille tulleista ideoista aletaan toteuttaa ensiksi
 - tai sopia työnjaosta tempauksen toteutuksessa
 - tai miettiä miten vanhemmat saataisiin mukaan tapahtuman järjestelyihin
4. Jos edellisessä kokouksessa on sovittu että ryhmäläiset tekevät jotain itsenäisesti kokousten välillä, nyt käydään läpi mitä on tehty tai havaittu.
5. Sitten toimitaan: keskustellaan, laaditaan kysymyksiä, kierretään koululla havainnoimassa, piirretään julisteita tai mikä tapaamisen päämäärä tällä kertaa onkaan.
6. Lopuksi kirjataan muistiin, mitä tänään tehtiin ja mitä saatiin aikaiseksi.
7. Kokouksen päätteeksi myös varmistetaan, että kaikki tietävät, mitä seuraavaksi tapahtuu: mitä tästä tapaamisesta viestitään muille, milloin tavataan ja mitä tehdään ennen seuraavaa tapaamista.
8. Lopuksi – jos ryhmä niin haluaa – voidaan aina suorittaa sama ”rituaali”, joka on ryhmän keksimä: teemalaulu, huuto tai vaikka ringissä toteutettava hauska juttu. Näin pidetään yllä mehenkeä ja ryhmäläisille jää hyvä mieli kokouksesta.

Idealaatikko -paperi mukana kokouksissa

Ryhmän kokoontumisissa saattaa keskustelu rönsyillä ja joskus voi olla vaikea pysyä asiassa. Koska jokaisella tapaamisella on jokin tavoite, niin aina ei voi käyttää aikaa uusien ideoiden pyörittelyyn. Siksi kannattaa jokaisen tapaamisen aluksi ottaa esille yksi paperi, ”idealaatikko”. Siihen kirjataan muistiin tapaamisessa tulleet uudet ideat, jotka eivät suoraan liity sen hetkiseen aiheeseen. ”Hyvä idea. Merkitään se muistiin ettei unohdu. Nyt on kuitenkin tarkoitus puhua vedensäästötempauksen toteutuksesta”. Idealaatikon ajatuksiin voidaan sitten myöhemmin palata.

Yhdessä päättäminen

Ryhmän toiminnassa on tärkeää, että kaikkien mielipiteet otetaan huomioon. Koska mielipiteitä on yhtä paljon kuin ryhmäläisiä, ei jokaisen toivetta voi aina toteuttaa. Siksi ryhmässä on hyvä harjoitella päätöksentekoa yhdessä. Tässä joitakin sopivia menetelmiä:

1) Yhteisymmärrys –sanana pohdinta

Miettikää mitä sanonta ”Ryhmässä vallitsee yhteisymmärrys tästä asiasta” tarkoittaa. Jos kaikki eivät ole samaa mieltä jostain asiasta, kuinka voidaan kuitenkin saada aikaan yhteisymmärrys? (tarvitaan aikaa, joustamista, neuvottelua, avoimuutta tehdä asioita toisin...) Kirjatkaa muistiin ryhmän määritelmä yhteisymmärryksestä. Yksi määritelmä voisi olla: ”Löydetään ratkaisu, jonka kaikki ryhmäläiset voivat hyväksyä ja jota kukaan ei vastusta”.

2) 7-pistettä

Jokainen kirjoittaa lappulle yhden oman ideansa. Sitten jokainen vaihtaa lappua toisten ryhmäläisten kanssa kolme kertaa. Nyt kenelläkään ei pitäisi olla omaa lappua. Sitten asetetaan pareittain, jokaisella parilla on kaksi idealappua. He lukevat ideat ja antavat näille ideoille yhteensä 7 pistettä sen mukaan, miten hyviä ne heidän mielestään ovat: esim. 3 ja 4, tai 5 ja 2. Sitten vaihdetaan lappuja toisten parien kanssa ja toistetaan pisteytys. Isossa ryhmässä tämä voidaan tehdä kolme kertaa. Viimeiseksi lappua pitänyt pari laskee pisteet idealle. Lopuksi on olemassa kasa idealappuja, joiden ideat ovat saaneet eri määrän pisteitä ja siten ne on saatu ryhmän mielipiteiden mukaan jonkinlaiseen järjestykseen.

3) Liikennevalot

Kun on yhdessä ideoitu, kirjoitetaan kaikki ideat yhteen taululle. Jokainen saa kolme tarralappua: vihreän, keltaisen ja punaisen. Jokainen saa sitten käydä kertomassa mielipiteensä eri ehdotuksille: vihreän mieluisimmalle, keltaisen seuraavaksi ja punaisen epämieluisimmalle. Jokaisella voi myös olla kolme tasa-arvoista ääntä (pelkästään kolme vihreää) ja ne saa antaa haluamilleen ehdotuksille. Toteutukseen tai työstettäväksi otetaan eniten kannatusta saaneet.

Erimielisyyksien sattuessa

Joskus ryhmäläisillä voi olla hyvin erilainen ajatus siitä, mitä he haluaisivat tehdä ja voidaan jäädä jumiin. Silloin voidaan esimerkiksi:

- 1) Sopia, että toteutetaan useampi idea vuoden aikana eli eri ryhmäläisten toiveet toteutuvat peräkkäin. Näin motivaatiota toimintaan löytävät nekin, joiden suosikki-idea ei toteuteta ensimmäisenä mutta he tietävät, että seuraavaksi työskennellään sen kimpussa.
- 2) Voidaan jakaa ryhmä pienempiin toimintaryhmiin. Näin päästään toteuttamaan useampaa ideaa yhtä aikaa ja moni pääsee työskentelemään itselle kiinnostavimman teeman parissa.
- 3) Voidaan tehdä samalle idealle useampi erilainen toteutustapa: jos toiset haluaisivat toteuttaa tietoisikun videona ja toiset aulanäyttelynä, mikään ei estä tekemästä molempia!

Tärkeintä on, että kaikilla ryhmäläisillä on hyvä mieli toiminnasta ja he kokevat, että saavat tehdä mieluisia ja kiinnostavia asioita. Jos yksi vaihtoehto olisi saamassa eniten kannatusta, mutta muutama ryhmäläinen ei ole siitä innostunut, voidaan keskustella esimerkiksi seuraavia kysymyksiä hyödyntäen:

- Mikä vaihtoehto pitäisi valita?
- Mitä vaihtoehtoa ei pitäisi valita?
- Miksi?
- Miten saisimme sinut hyväksymään tämän vaihtoehdon?
- Miten tätä vaihtoehtoa voisi parantaa?